

Pedagoginen käsikirjoitus Kansalaisten osallistaminen - opintojaksolle

Eveliina Asikainen, Tampereen ammattikorkeakoulu

Kurssin suoritettuaan opiskelijat:

- ymmärtävät kiertotalouden yhteiskunnalle tarjoamat mahdollisuudet ja edut
- tunnistavat mahdollisuuksia hyödyntää eri viestintäkanavia sekä osallistaa kansalaisia ja sidosryhmiä muovipakkausten kiertotalouden kaikissa vaiheissa.

Kurssin sisältö:

- Muovipakkausten, kiertotalouden ja yhteiskunnan suhteet
- Suunnittelu-, arviointi-, viestintä- ja osallistumismenetelmät

Alla on esitetty suositus opintojakson arviointikehikoksi, voi soveltaa.

Kurssin kokonaispisteet (25 p) muodostuvat seuraavasti:

Yksilölliset tehtävät

Kiertotalouden käsitteet 1–3 p (pakollinen tehtävä)

Mediaseurantakeskustelun aloittaminen 1–3 p (pakollinen tehtävä)

Aktiveettipisteet kommentointimedian seurannassa 0–3 p

Ryhmätehtävät

Osallistuminen roolipeliin 0–16 p, jossa jokainen roolipelitehtävä 0–3 pistettä, ryhmäreflektio 0–2 pistettä, itsereflektio 0–2 pistettä.

Seuraavia kriteereitä käytetään kurssin kaikissa osissa arvioinnin ohjaamiseksi

	1–2 (tydyttävä; suppea ammatillinen osaaminen)	3–4 (hyvä; soveltava ammatillinen osaaminen)	5 (erinomainen; luova ja kehittävä ammattitaito)
Tietäminen	Osaa tunnistaa kansalaisten osallistumisen ilmiöitä ja peruskäsitteitä, osaa kuvata kiertotalouden hyötyjä yhteiskunnalle.	Ymmärtää tehtävät. Jäsentää ilmiöiden ja käsitteiden välisiä suhteita kansalaisten osallistumisesta muovipakkausten kiertokulkuun. Soveltaa teoriaa roolipelissä ja yksittäisissä tehtävissä. Selittää ja vertaa	Määrittelee tehtävän asianmukaisesti. Ymmärtää laajasti muovipakkausten kiertotalouden yhteydet kansalaisten osallistumiseen. Yleistää ja analysoi

1–2 (tyytyttävä; suppea ammatillinen osaaminen)

3–4 (hyvä; soveltava ammatillinen osaaminen)

5 (erinomainen; luova ja kehittävä ammattitaito)

vaihtoehtoisia ratkaisuja. Jäsentää asioita suhteessa toisiinsa.

yksittäisten tehtävien ja roolipelin tuloksia.

Tekeminen Osallistuu toimintaan ja tekee annettuja tehtäviä ohjattuna/avustettuna. Hankkii tietoa. Tunnistaa tärkeitä toimintatapoja kansalaisten osallistumisessa muovipakkausten kiertotalouteen.

Hankkii uutta tietoa ja soveltaa aikaisempaa. Esittää perusteltuja vaihtoehtoja. Tunnistaa ja seuraa toimintatapoja kansalaisten ja sidosryhmien osallistumisessa.

Tuo monipuolisesti taitonsa yhteiseen käyttöön ja kehittää muiden opiskelijoiden ideoita. Esittää luovia ehdotuksia, yhdistää ideoita luovasti tai luo uusia. Ymmärtää ja arvioi kansalaisosallistumisen periaatteita muovipakkausten kiertotaloudessa.

Oleminen Tuntee vuorovaikutustaitonsa. Osaa työskennellä vastuullisesti tiimissä. Osaa antaa ja vastaanottaa palautetta. Pohtii ja arvioi asioita omasta näkökulmastaan.

Toimii vastuullisesti yhteistyössä ja kehittää vuorovaikutustaitojaan. Pystyy antamaan ja vastaanottamaan palautetta aktiivisesti ja rakentavasti koko prosessin ajan. Pohtii ja arvioi asioita sekä oman tiiminsä että yhteisön näkökulmasta.

Tekee yhteistyötä vastuullisesti, joustavasti ja rakentavasti. Kehittää omia ja tiimin vuorovaikutustaitoja. Kehittää uusia, luovia ratkaisuja. Käyttää järjestelmällisesti palautetta oman ja tiiminsä ammatillisen kasvun työkaluna.

Ensimmäinen tapaaminen – Johdatus kiertotalouden ja yhteiskunnan suhteeseen

Kurssin esittely

Johdatus kurssin rakenteeseen ja tehtäviin

Roolipeliprosessin esittely (Katso dia: Roolipelin rakenne)

Opetustilanne

Pyydä opiskelijoita katsomaan video Euroopan unionin kiertotalouden prioriteeteista. Voit käyttää esimerkiksi seuraavaa linkkiä.

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/circular-economy/20151201STO05603/circular-economy-definition-importance-and-benefits>

- 1) Pyydä opiskelijoita kirjoittamaan 1–3 ajatusta muovista, pakkaamisesta ja kiertotaloudesta tai viritä luokassa keskustelu aiheesta.
- 2) Viritä keskustelu kiertotalouden käsitteistä: "Kiertotalous ja yhteiskunta" -dioiden avulla voit selittää EU:n, kansallisten politiikkojen ja kiertotalouden käsitteitä ja yhteyksiä.

Yksilöllinen verkkotehtävä tai ohjattu tehtävä pareittain: Täytä aukkotehtävä "Kiertotalouden käsitteitä". Voit varata sopivia materiaaleja (sanastoja tai yleisiä artikkeleita) oppimisen tueksi.

Toinen tapaaminen – Kansalaisten osallistaminen (muovien) kiertotaloudessa

Opettajan etukäteisvalmistelut:

Etsi tai keksi kiertotalouteen liittyvä päätöksentekoprosessi. Valmistele kuvaus päätettävästä asiasta. Löydät esimerkin Roolipelin käsikirjan luvusta Esimerkki roolipelissä käsiteltävän tapauksen kuvauksesta.

Opetustilanne

- 1) **Alkupuhe:** Käytä diaesitystä "Kansalaisten osallistuminen muovien kiertotalouteen" pohjana alustukselle siitä, miten jokainen voi osallistua kiertotalouden edistämiseen yhteiskunnan jäsenenä sekä tehdä valintoja kaupassa ja kierrättää kotona tai työpaikalla. Tärkeät käsitteet liittyvät osallistumisen laajuuteen ja tasoon.
- 2) **Yksilötehtävä opiskelijoille seuraavalle viikolle – mediaseuranta:** tavoitteena on löytää (internetistä) esimerkki kiertotalouteen liittyvästä kansalaisosallistumisesta, postata se foorumille ja arvioida, millaista osallistumista (osallistumisen laajuus ja taso) se edustaa diaesitykseen verrattuna.
- 3) **Ryhmätyöskentely luokassa:** Viritä keskustelua roolipelin teemasta. Mitä hyötyä suunnittelusta muutoksesta voisi olla eri tahoille, kenelle? Kuka vastustaisi sitä, miksi; kuka lobbaisi sitä; miksi? Näin muodostatte roolipelin roolit eli sidosryhmät.

Ryhmätehtävä (aloitetaan tunnilla ja tehdään valmiiksi ennen seuraavaa tapaamista) Jaa opiskelijat keskustelun jälkeen eri sidosryhmiä edustaviin ryhmiin. Pyydä kutakin ryhmää kirjoittamaan mielipideteksti, joka kuvaa heidän suhtautumistaan ja asemoitumistaan roolipelin teemaan. Tekstin tulee vastata kysymykseen "Millaisia näkemyksiä edustamallanne sidosryhmällä on ja miten ne ilmenevät tässä tapauksessa". Tavoitteena on esitellä, millaisiin arvoihin ja tietoihin se perustaa näkemyksensä. Opiskelijat voivat hakea lähdeaineistoa, joka tukee opiskelijalle valikoituneen roolin näkemystä.

Opiskelijat julkaisevat nämä tekstit opetukseen käyttämälläsi alustalla (esim. Moodle).

Opettajan palaute opiskelijoille

Kommentoi opiskelijoiden mielipidetekstejä siitä näkökulmasta, kuinka hyvin opiskelijat kuvaavat roolinsa suhtautumista ja mielipidettä roolipelin teemaan.

Kolmas tapaaminen – Erimielisyyksiä ei voi välttää

Tämän viikon tavoitteena on syventää roolia ja ymmärtää, että ristiriidat ovat väistämättömiä.

Opettajan etukäteisvalmistelut

Etsi neutraaleja faktoja tai tietolähteitä, jotka liittyvät roolipelin aiheeseen. Jos roolipelin aiheena on muovien kemiallinen kierrätys, voit käyttää materiaalina diasarjaa "Näkökulmia kemialliseen kierrätykseen muovien kiertotaloudessa".

Valmistele johdatus SWOT-analyysiin.

Tutustu opiskelijoiden henkilökohtaisiin palautuksiin esimerkeistä kansalaisosallistumisesta kiertotalouteen ja valmistaudu keskustelemaan niistä. Yritä luokitella tapauksia ja johdatella keskustelua siten, että opiskelijat ymmärtävät osallistumisen eri tasot.

Opetustilanne

- 1) Opiskelijoiden henkilökohtaisiin palautuksiin perustuva keskustelu. Millaista osallistumista ne edustivat? Voivatko kansalaiset tai sidosryhmät todella vaikuttaa, ja jos voivat, niin miten? Kannusta opiskelijoita kommentoimaan toistensa esimerkkejä ja etsimään lisää esimerkkejä, erityisesti sellaisia, joissa kansalaiset ilmaisevat mielipiteitään tai yrittävät neuvotella viranomaisten tai yritysten kanssa tai edistää uusia toimintatapoja. (Tämä kaikki osa mediaseurantaa, ja aktiivisella keskustelulla luokassa tai verkkoalustalla opiskelijat voivat saada aktiivisuuspisteitä.)
- 2) Esitä roolipelitapaukseen liittyvä alustus, jonka avulla selvität yhteyksiä terveyteen, työllisyyteen, teknologiaan, ympäristökysymyksiin ja jopa arvoihin. Tee se neutraalisti, esittäen sekä hyötyjä että haittoja. Tarjoa lisätietolähteitä.
- 3) Esittele SWOT-analyysin periaatteet ja mahdollisesti pohja. Opiskelijat voivat tehdä SWOT-analyysin.
- 4) Pyydä opiskelijoita aloittamaan roolipelitapauksen SWOT-analyysi roolinsa näkökulmasta. Tämä on Roolipelin käsikirjan tehtävä 2.
- 5) Kerro SWOTin palautusajankohta ja -tapa.

Neljäs tapaaminen – Päätöksenteko vaatii lobbausta ja neuvotteluja

Tämän oppitunnin tavoitteena on keskustella erilaisista kiistoista ja siitä, miten niistä voidaan neuvotella. Voit käyttää esityksesi lähteenä diaesitystä "Erimielisyyksien ymmärtäminen" sekä paikallisia tai kansallisia kiistatapauksia tai opiskelijoiden esimerkkejä.

Opettajan ennakkovalmistelut

Valmistele alustus konfliktien ja neuvottelujen luonteesta.

Tutustu opiskelijoiden SWOT-analyysihin. Millaisia kiistoja niistä löytyy? Valmistaudu virittämään ja ohjaamaan keskustelua seuraavista aiheista: Mikä on kunkin osallistujan pääviesti päättäjille ja millä tavalla he yrittäisivät välittää sen? Mistä he ovat valmiita neuvottelemaan? Keitä he yrittävät vakuuttaa, keihin he koettavat vaikuttaa? Miten he suhtautuvat päättäjiin? Entä

kansalaisiin? Ketkä ovat heidän liittolaisiaan tai vastustajiaan? Nämä kysymykset auttavat ryhmiä aloittamaan vaikuttamiskampanjan suunnittelun ja kiteyttämään viestinsä.

Valmistaudu muistuttamaan opiskelijoita tulevasta paneelikeskustelusta.

Opetustilanne

- 1) Anna palautetta SWOTEista ja opiskelijoiden mahdollisesti mediakeskusteluun lisäämistä kiistatilanne- ja erimielisyysesimerkeistä.
- 2) Alusta erimielisyyksistä ja neuvotteluista.
- 3) Pyydä ryhmiä keskustelemaan edellä mainituista kysymyksistä. Esittele sitten kampanjan luonnostelutehtävä (Roolipelin käsikirjan tehtävä 3). Ohjeista tehtävän palauttaminen (paikka ja ajankohta).
- 4) Muistuta opiskelijoille, että kurssin varsinainen osaamisen näyttö on seuraavassa tapaamisessa tapahtuva roolipelin paneelikeskustelu. Jokaisen ryhmän tulee alkaa valmistella puheenvuoroa ja näkemystä siihen. (Roolipelin käsikirja, tehtävä 4.)

Viides tapaaminen – Paneelikeskustelu

Opettajan etukäteisvalmistelut

Opettajan rooli on ohjata sidosryhmien paneelikeskustelua sen järjestäjänä. Valmistaudu puheenjohtamiseen. Valmistaudu huolehtimaan siitä, että jokaisella on mahdollisuus esittää mielipiteensä. Valmistaudu myös tekemään yhteenveto keskustelusta.

Opetustilanne

- 1) **Valmistautuminen.** Anna ryhmille aikaa (puoli tuntia) viimeistellä puheenvuoronsa ja suunnitella, miten he toimivat suhteessa toisiin paneelikeskustelun jäseniin.
- 2) **Esitys.** Paneelikeskustelu. Jokainen opiskelija on roolissa, joko paneelissa tai yleisössä.
- 3) **Nopea palaute.** Keskustelu siitä, mitä kukin oppi roolipelistä ja koko opintojaksosta. On tärkeää, että kaikki ryhmät antavat palautetta muille ryhmille ja kertovat, mitä oppivat roolien kautta.

Loppureflektiot

- 1) **Palauttekeskustelu verkkoympäristössä:** Avoin keskustelupalsta, jolla opiskelijat antavat palautetta kaikille muille ryhmille omalla nimellään. Mitä he oppivat aiheesta ja prosessista?
- 2) **Henkilökohtainen oppimisen pohdinta.** Jokaisen opiskelija kirjoittaa pohtivan tekstin, jossa hän kuvaa osallistumisestaan ryhmätöihin ja oppimistaan.

Tekijänoikeus: CC BY-NC-SA 4.0:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Tämä lisenssi sallii muiden levittää ja muokata teosta ja luoda sen pohjalta uusia teoksia, mutta ei kaupalliseen käyttöön.

Kuitenkin vain seuraavilla ehdoilla:

Nimeä — Sinun on asianmukaisesti mainittava alkuperäinen tekijä, annettava linkki lisenssiin ja ilmoitettava, onko muutoksia tehty. Voit tehdä sen millä tahansa kohtuullisella tavalla, mutta et millään tavalla, joka viittaa siihen, että lisenssinantaja tukee sinua tai käyttöäsi.

EiKaupallinen — Et saa käyttää materiaalia kaupallisiin tarkoituksiin.

JaaSamoin — Jos muunnat tai luot materiaalin pohjalta uutta materiaalia, sinun on jaettava tuotoksesi samalla lisenssillä kuin alkuperäinen.

Ei lisärajoituksia — Et saa soveltaa laillisia ehtoja tai teknisiä toimenpiteitä, jotka laillisesti estävät muita tekemästä mitään, mitä lisenssi sallii.

Tässä julkaisussa esitetyt tiedot ja näkemykset ovat laatijoiden omia eikä niitä välttämättä voida pitää Euroopan unionin virallisena kantana. Euroopan unionin toimielimiä tai niiden puolesta toimivia henkilöitä ei voida pitää vastuussa tämän raportin sisällöstä tai sen sisältämien tietojen käytöstä.

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta